

Eicellen op reis

Elise van Hoek

Je loopt door een grote stad op een zonnige zaterdagmiddag. Terrasjes zitten vol. Waarover praten single jonge vrouwen, zo rond de 34, aan deze tafeltjes? De kans bestaat dat het gesprek gaat over het invriezen van eicellen. Dit is een belangrijk thema onder jonge vrouwen. En hoe is dat voor christelijke jonge vrouwen?

Redenen voor het niet krijgen van kinderen zijn divers. Denk aan problemen om een huis te vinden, een lange studie, het ontbreken van een relatie, de druk van een carrière of juist moeite om een vast inkomen te hebben. In veel gevallen is het uitstellen van kinderen niet alleen een persoonlijke keuze, maar leiden ook omstandigheden er (onbedoeld) toe dat er geen kind komt. Sommige mensen hebben hier vrede mee; voor anderen is het een bron van pijn.

*'Wie nu eicellen invriest,
heeft immers over
tien jaar meer kans
op een kind.'*

Invriezen van eicellen

Hier wil ik inzoomen op één ontwikkeling: het invriezen van eicellen. Hoe ouder een vrouw wordt, hoe kleiner haar voorraad eicellen. En hoe kleiner haar kans op een spontane, gezonde zwangerschap. Door eicellen in te vriezen en die op latere leeftijd te gebruiken, vergroot je de kans op een eigen kindje. Eicellen kunnen in het ziekenhuis uit de eierstok worden gehaald. Eerst krijgt een vrouw hormooninjecties. Die stimuleren haar eierstokken. Daarna worden de eicellen opgezogen. Met een naald worden eicellen via de vagina aangeprikt (eicelpunctie). Vervolgens worden ze ingevroren en opgeslagen. Voor veel vrouwen is dit een emotioneel, lichamelijk zwaar en ook pijnlijk proces. Er hangt een serieus prijskaartje aan de behandelingen. Niet elke vrouw kan dat betalen.

Er is geen garantie op succes. Mogelijke problemen zijn dat de eierstokken weinig of helemaal geen eicellen aanmaken ondanks de hormooninjecties; dat er (dus) geen rijpe eicellen zijn om in te vriezen; dat er na

ontdooien weinig goede eicellen overblijven; dat het bevruchten tegenvalt. Of er ontstaan embryo's van 'slechte kwaliteit' die niet bruikbaar worden gevonden.

Allerlei belangen

Zeven internationale bedrijven in Nederland (onder andere Google, LinkedIn, Salesforce) vergoeden voor hun werknemers het laten invriezen van eicellen. Je baas betaalt immers ook je laptop, je telefoon, dus ... waarom dit niet?

Dat een werkgever deze behandeling vergoedt, is bij ons behoorlijk nieuw. In de Verenigde Staten gebeurt dit al heel veel. Daar zijn de zogenaamde 'fertility benefits' al jarenlang een begrip: zo'n 40% van de grote werkgevers vergoedt vruchtbaarheidsbehandelingen en 20% het invriezen van eicellen.

En als we toch over de landsgrenzen heen kijken: er is wereldwijd een grote en grotendeels ongereguleerde industrie ontstaan rond het doneren en verhandelen van

eicellen, die vaak uitbuitend en onethisch is. Wie eicellen doneert, gebruikt ze dan niet voor een eigen zwangerschap, maar doet dit voor andere wensouders. Onderzoeker Diane Tober schreef over die keerzijde het boek *Eggonomics: The Global Market in Human Eggs and the Donors Who Supply Them*. Uit het onderzoek van Tober blijkt dat in de VS de meeste jonge vrouwen eicellen doneren om rekeningen en schulden (37%), collegegeld (19%) of studieleningen (16%) te betalen.

Eicellen worden zo handelswaar en vrouwen producenten.

Wat is de ethische vraag?

Het kan niet anders of ook jonge, gezonde, christelijke vrouwen zonder relatie denken na over het invriezen van eicellen. Wie nu invriest, heeft immers over tien jaar meer kans op een kind. Waarom zou je dat niet doen?

Het verlangen naar een kind hoort helemaal bij ons mens-zijn. Je kunt zeggen dat God zelf dat verlangen in ons hart gelegd heeft. Een liefdesrelatie tussen man en vrouw is door de Bijbel helder afgebakend en biedt een veilige plek voor een kind om te ontstaan en op te groeien. Als vrouw je eicellen invriezen en zelf – met een spermadonor – zwanger worden om jouw kinderwens te vervullen, staat haaks op dit Bijbelse beeld. Je creëert bewust een kind dat opgroeit zonder vader.

Het kan moeilijk zijn om je tegen die zachte druk van de technologie te verzetten. Het kan immers ... Liggen jouw eicellen in de vriezer en ontmoet je alsnog de man van je dromen, wat doe je dan? Toch op een natuurlijke manier zwanger proberen te worden? Of gelijk de stap naar de ingevroren eicellen? Dan kun je niet om ivf heen. Bij ivf worden ei- en zaadcellen in het laboratorium bij elkaar gebracht. Uit de ontstane embryo's wordt gewoonlijk het beste embryo geselecteerd en in de baarmoeder geplaatst. Wil je op deze manier zwanger

worden?

En wat doe je als je de prins op het witte paard niet tegenkomt? Je bent 45 jaar, je wordt 50 ... je eicellen liggen nog steeds in de vriezer. Eicellen zijn geen embryo's, dus de keuze om ze te bewaren of te vernietigen is minder complex. Tegelijk zijn eicellen zeer gewenst. Nu politieke stemmen opgaan om embryo's te gaan kweken voor onderzoek, zijn eicellen van groot belang. Een voorraad eicellen in de vriezer kan voor wetenschappers welkom onderzoeksmateriaal zijn. En wie spreekt over materiaal, maakt ergens een ding van om te verbruiken. Welke weg gaat jouw eikel en jouw DNA? Wees alert waar je 'ja' tegen zegt als je je eicellen beschikbaar stelt voor wetenschappelijk onderzoek. Het kan zomaar

zijn dat er in de toekomst embryo's (beginnend leven) mee worden gekweekt.

De NPV spreekt namens jou

Beginnend leven ligt onder een vergrootglas bij wetenschappers. Ei- en zaadcellen zijn zeer gewild in een groeiende markt van vruchtbaarheid. Embryo's zijn kwetsbaar en worden ingezet voor wetenschappelijke doelen waarbij ze verbruikt en vernietigd worden. De bescherming van pril, beginnend leven neemt niet toe, maar af. Natuurlijk zwanger worden staat onder druk, technisch zwanger worden groeit. Meer kennis en meer bewustzijn rond vruchtbaarheid is een belangrijke opgave waar we voor staan. De NPV wil een van de stemmen zijn in het publieke debat hierover. ■